

HBI-814

Seat No. _____

B. A. (Sem. - IV) Examination

April / May - 2015

Sanskrit : Paper - CC-404

(काव्यप्रकाश - २, १०)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- सूचना : (१) બધા જ પ્રશ્નો લખવા ફરજિયાત છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ગમે તે ત્રણ સસંદર્ભ સમજાવો :-

૧૪

- (૧) तात्पर्यार्थोऽपि केषुचित् ।
(૨) સાક્ષાત્સંક્લેપિતં । યોઽર્થમભિધત્તે સ વાચકઃ ।
(૩) उक्तं हि वाक्यपदीये न हि गौ : स्वरूपेण
गौन्तप्यगौः गोत्वाभिसम्बन्धातु गौरिति ।
(૪) ગૌ શુક્લચ્છલો ડિત્થ ઇત્યાદૌ ચતુષ્ટયી શબ્દાનાં પ્રવૃત્તિરિતિ
મહાભાષ્યકારઃ ।
(૫) સારોપાડન્યા તુ યત્રૌત્કો વિષયી વિષયસ્તથા ।
(૬) પરમાણ્વાદીનાન્તુ ગુણમધ્યપાઠાત્ પરિભાષિકં ગુણત્વમ્ ।

૨ સંકેત એટલે શું ? સંકેત વિષયક વિવિધ મતોની ચર્ચા કરો.

૧૪

અથવા

૨ અલંકાર શાસ્ત્રના સંપ્રદાયો ચર્ચો.

- ૩ લક્ષણા તેન ષડ્વિદ્યા । એ વિધાન વિગતે ચર્ચો. ૧૪
અથવા
- ૩ “વ્યંજના એક સ્વતંત્ર શક્તિ છે.” ચર્ચો.
- ૪ ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪
(૧) અભિહિતાન્વયવાદ
(૨) મમ્મટ ની વિદ્વતા.
(૩) અભિધા મૂલા વ્યંજના
(૪) શબ્દ શક્તિના ત્રણ પ્રકારો.
- ૫ બે-ત્રણ વાક્યમાં જવાબ આપો (ગમે તે સાત) ૧૪
(૧) મમ્મટ ના મતે કેટલા શબ્દો અને અર્થો છે ?
(૨) વાચક શબ્દ કોને કહેવાય છે ?
(૩) શુદ્ધા લક્ષણાની વ્યાખ્યા આપો.
(૪) સારોપા લક્ષણા એટલે શું ?
(૫) લક્ષણા પ્રવૃત્ત થવા માટેની મુખ્ય ત્રણ શરતો કઈ છે ?
(૬) લક્ષણાના કેટલા પ્રકારો છે ? કયા કયા ?
(૭) ગૌર્વાહિક આ શાનું ઉદાહરણ છે ?
(૮) દષ્ટાંત અલંકાર ક્યારે બને છે ?
(૯) વિભાવના અલંકારનું લક્ષણ આપો.
(૧૦) વિભાવના - વિશેષોક્તિ અલંકારની સામ્યતા વર્ણવો.
(૧૧) સ્વભાવોક્તિ અલંકારની વિશેષતાઓ જણાવો.
(૧૨) વિશેષોક્તિ અલંકારની વિશેષતા જણાવો.